

MÜHENDİSLİK MİMARLIK ÖYKÜLERİ-IX

Hazırlayan: TMMOB

Yayımlayan: TMMOB

ISBN: 978-605-01-1545-1

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) tarafından, 2004 yılından bu yana düzenli olarak yayımlanan Mühendislik Mimarlık Öyküleri serisinin dokuzuncu kitabı çıktı. Ülkemizin sanayi ve kalkınma tarihine tanıklık eden mühendis ve mimarların öykülerinin yer aldığı kitap, birbirinden ilginç 12 bölümden oluşuyor.

Kitap, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın sunuş yazısı ile başlıyor. Koramaz, Mühendislik Mimarlık Öyküleri başlığıyla yayımlanan kitap serisinin her birinde ülkenin sanayileşme ve kalkınma serüveninin farklı boyutlarına dikkat çekildiği belirtiyor. Mühendislik ve Mimarlık Öyküleri'nin, sanayi devrimine ayak uydurmaya çalışan Osmanlı'nın mirasını, çağdaş bir ülke yaratmak isteyen genç cumhuriyetin gayretlerini ve planlı kalkınma döneminin yaratıcı uygulamalarını yeni nesillerle paylaşabilmek açısından bulunmaz birer kaynak sunduğunu ifade ediyor.

"Ülkemizin zor dönemlerinde, onca olanaksızlıklar içerisinde bizden önceki meslektaşlarımızın hayata geçirdiği eserlere ilişkin öyküleri okumak, geleceğe ilişkin umutlarımızı çoğaltıyor. Bu kitapta yer alan öykülerin bizden sonraki nesillerin yaratıcı girişkenliğine ilham olmasını diliyoruz" diyen Koramaz, sadece TMMOB'nin kurumsal tarihi açısından değil, Türkiye'deki mühendis, mimar ve şehir plancılığının mesleki tarihi açısından da çok önemli bir yer tutan bu seriyi, bugünlere

taşıyanlara teşekkür ederek sunuş yazısını sonlandırıyor.

Maden Mühendisi Nadir Avşaroğlu da kitabın önsözünde, TMMOB'nin 50. kuruluş yılı için 2002 yılında başlatılan Mühendislik-Mimarlık Öyküleri projesine ilişkin şu değerlendirmeyi yapıyor:

"Mühendislik ve Mimarlık Öyküleri projesine başlayalı tam 20 yıl olmuş. O günlerde birlikte olduğumuz bu çekirdek kadro, artık bir çelik kadro olarak tam 20 yıldır, aynı azim ve inançla bu çalışmayı sürdürüyor. Yola çıktığımız o günlerde bu kitabın bu denli uzun soluklu bir çalışma olacağını kestirememiştik. Ancak ilk kitabın gördüğü yakın ilgi ikinci ve üçüncü kitabı çıkarmamıza neden oldu. Daha sonraki yıllarda biz de bu işin peşini bırakmak istemedik. Bu toprakların sanayi tarihini ve mühendis ve mimarların alın terini olabildiğince kaleme alıp sizlere aktarmak istedik. Her kitabın taslağını bitirdiğimizde 'tamam artık, anlatılacak her şeyi aktardık, bundan daha fazlası yazılmaz' dediğimizde anlatmadığımız, aktarmadığımız ve yazılmazsa yazık olacağını düşündüğümüz yeni öyküler bulduk. 20 yıl önce yola çıktığımız o çelik kadro, ilk günkü heyecanı ile Mühendislik-Mimarlık Öyküleri'ni yayınlamaya devam ediyor."

Avşaroğlu, Mimarlık-Mühendislik Öyküleri serisinin dokuzuncusu kitabını Metalurji Mühendisi Mahmut Kiper ve Makina Mühendisi Melih Şahin ile birlikte hazırladıklarını belirtiyor. Avşaroğlu, "Mühendislerin ve mimarların, toplumun ihtiyaçlarını bilimsel bilgiyi kullanarak karşılama misyonları, kalkınma, sanayileşme, hakça paylaşma hedefleri, bu amaçlara ulaşmak için çabaları halen sürmekte. 'Mühendislik Mimarlık Öyküleri-IX' adlı kitabımızdaki öyküleri okurken, mühendislerimizin ve mimarlarımızın geçmişteki se-

rüvenine tanıklık etmekle kalmayacak, aynı zamanda kalkınma tarihimizden kesitler de göreceksiniz" diyerek sözlerini tamamlıyor.

Kitapta ilk olarak "Mühendislik Tarihi" başlığı ile mühendislik genel bir tarihçe ve kronolojik olarak irdeleniyor.

Muharrem Kılıç'ın anlatımı ile 68 Kuşağın-
dan Maden Mühendisi Çetin Uygur'un emek
mücadelesine adadığı hayatı "Bir Anarşist
Mühendis Çetin Uygur" başlığı ile sunuluyor.

"Ankara Gar Kompleksi" başlıklı öykü Yıldırım
Yavuz'un kaleminden okuyucuya aktarılıyor.

İlk Kadın Jeolog" başlığı ile ülkemizin ilk kadın
jeologu ve deprem uzmanı Prof. Dr. Nuriye
Pınar Erdem'in mesleki mücadelesi, yaptığı
çalışmalar ve örnek kişiliğinin anlatıldığı
öykünün ardından inşa edildiği dönemden
bu yana önemini koruyan "Kars Demiryolu
Mirasının Değerlendirilmesi" başlığı ile Kars
Demiryolu'nun ilginç hikayesi; İstanbul Mede-
niyet Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nden Arş.
Gör. Merve Arslan Çinko ve İstanbul Teknik
Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nden Doç. Dr.
Zeynep Eres tarafından sunuluyor.

Metalürji Mühendisi Mahmit Kiper de Cum-
huriyetin muasır medeniyet seviyesi, kendi
üretimini gerçekleştirme hedefi ve kendi
teknolojisini üretme faaliyetlerinin bir simgesi
olan, inşa edildiği dönemde büyüklüğü ve
teknolojisi itibarıyla Balkanlar'da bir benzeri
bulunmayan, Avrupa'nın en önde gelen
rüzgar tünellerinden biri olan, sanayi mirası
"Ankara Rüzgar Tüneli'nin (ART) öyküsünü
okuyucuyla buluşturuyor.

Kitapta, "Bir Mühendislik Öyküsü" başlığıyla
paylaşılan öyküde ise özel bir şirkette görev
alan genç bir makine mühendisinin Marmara
Bölgesi'ndeki büyük bir şehrin içme suyunu
sağlayan barajının yapım işleri esnasında
yaşadıkları anlatıyor.

Ülkemizin demiryolu macerasının önemli bir
halkası olan yine bir demiryolu öyküsü "Yüz-
yıllık Çınarların İzinden: Selim Sırrı Paşa ve
İzmit-Ankara Demiryolu Serüveni" de Turgut
Karaçoban tarafından aktarılıyor.

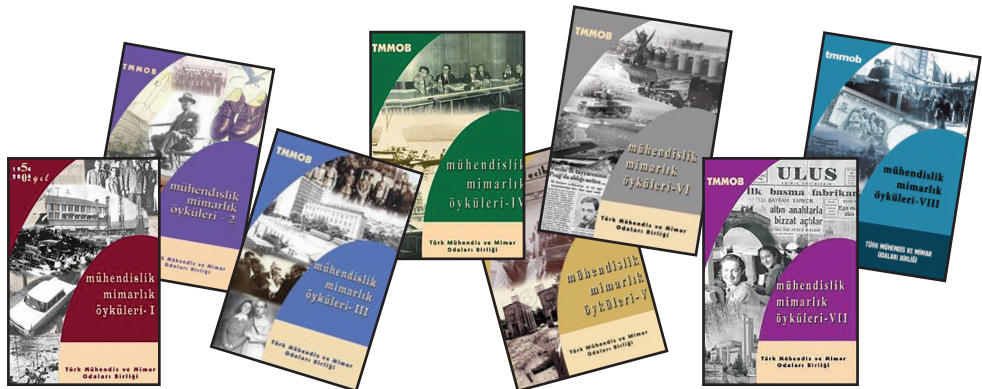
"Cumhuriyeti Afışleyen Adam" başlıklı öykü
ise Mahmut Kiper'in kaleminden sunuluyor.
Başlığını Ender Merter'in 2008 yılında yayımla-
nan "Cumhuriyeti Afışleyen Adam İhâp Hulusi
Görey 110 Yaşında" adlı kitaptan alan öyküde
de bir grafiker olan Cumhuriyetin ilk yılların-
dan itibaren mühendis-mimarlarca kurulan,
üretilen, geliştirilenlerin topluma tanıtımında
ve yapıların sahiplenilmesinde çok değerli
rol üstlenmiş, özellikle yaptığı afişlerle
ön plana çıkan İhâp Hulusi'nin önemli çalış-
maları ve hayatından kesitlere yer veriliyor.

"Bir Ömürdür Fabrika" başlıklı öykü ile devam
eden kitapta, fabrikada çalışmaya başla-
yan genç bir mühendisin edindiği mesleki
deneyimler Nihat Avşaroğlu'nun anlatımıyla
sunuluyor.

1934 yılında Türkiye'nin 4. Şeker fabrikası
olarak kurulan 2018 yılında satışı gerçekleştirilen
Turhal Şeker Fabrikası ve Cumhuriyet'in
ilk şeker fabrikalarının 1933'ten günümüze
trajik hikâyesinin anlatımı da "Turhal Şeker
Fabrikası" başlığı altında kitapta yer alan
ilginç öykülerden birini oluşturuyor.

Kitap, kendini bilime adayın, hocaların ho-
cası ekonomist Prof. Dr. Zeyyat Hatipoğlu'nun
meslek hayatının anlatıldığı Prof. Dr. Cudi
Tuncer Gürsoy'un kaleme aldığı, "İşletme
Mühendisliği ve Zeyyat Hoca" başlıklı öykü
ile sona eriyor.

Toplam 208 sayfadan oluşan kitap, öykülere
ait fotoğraflar ve görsel dokümanlarla des-
tekleniyor. Kitabı, TMMOB'den edinilebilir
ya da <http://www.tmmob.org.tr/sites/default/files/mmoix.pdf>
adresinden e-kitap olarak
indirebilirsiniz.

ELEKTRİK-ELEKTRONİK VE BİYOMEDİKAL MÜHENDİSLİĞİ KONFERANSI ÖZETLER KİTABI

Hazırlayan: EMO BURSA ŞUBESİ

Yayımlayan: EMO BURSA ŞUBESİ

ISBN: 978-605-01-1551-2

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Bursa Şubesi, Uludağ Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü ve İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Elektrik-Elektronik Fakültesi'nce 24-26 Kasım 2022 tarihleri arasında çevrimiçi düzenlenen "12. Ulusal Elektrik-Elektronik ve Biyomedikal Mühendisliği Konferansı'nda (ELECO 2022)" sunulan bildiriler kitaplaştırılarak yayımlandı.

9 davetli konuşmacı sunumlarının yanı sıra Elektrik Güç Sistemleri, Elektronik, Kontrol Sistemleri, Biyomedikal Elektroniği, Mekatronik-Robotik-Otomasyon, Yüksek Gerilim Tekniği, Dijital Sistemler, Elektromanyetik, Güç Elektroniği, İşaret İşleme, Haberleşme Sistemleri, Elektrik Makinaları, Yenilenebilir Enerji, Antenler, Enerji Kalitesi, Aydınlatma, PO Haberleşme ve RF Sistemlere kadar uzanan kadar uzanan birçok konuda sunulan 138 bildirinin özetlerinin yer aldığı kitapta, karekodlar aracılığıyla da bildirilerin tamamına ulaşılabilir.

Kitabın önsözünde, ELECO 2022 Düzenleme Kurulu Başkanı İTÜ Elektrik-Elektronik Fakültesi'nden Prof. Dr. Özcan Kalenderli, etkinliğin geçmişten günümüze kadar olan tarihsel sürecini anlatıyor.

1999 yılından bu yana

ELECO Yürütme Kurulu'nun, gelen bildirilerin iyi bir hakem süzgecinden geçirilmesi ve belli bir kalite çizgisinin tutturulması üzerinde önemle durduğunu belirten Kalenderli, bu duyarlılığın ulusal ve uluslararası kongre ve konferans sayısındaki hızlı artışa rağmen ödünsüz olarak sürdürülmesini vurguluyor. Özenle yapılan değerlendirmelerin sonucunda 138 bildirinin konferansta sunumunun programlandırıldığına işaret eden Kalenderli sözlerine şöyle devam ediyor:

"Bugüne kadar izlenen yol sonucunda ulaşılmış olan bilimsel kalite, saygın uluslararası konferansların düzeyine erişmiş ELECO isimi, ülkemizde adeta bir marka haline gelmiştir. Amacımız, ELECO konferans saygınlığını ve katılımını daha da arttırmaktır. Bu konuda tüm kişi ve kurumların önerilerine açık olduğumuzu belirtmek isterim. 138 adet araştırma bildirisi yanında; biyomedikal, elektronik, bilgisayarlı görü, uydu haberleşmesi, lazer tarama kapsül endoskopi cihazı, yol aydınlatması, sinyal ve görüntü işleme konularında 9 değerli konuşmacının sunacağı davetli bildiriler ile konferans kapsamı zenginleştirilmiştir.

ELECO konferansları; elektrik, elektronik ve biyomedikal mühendisliği alanında üniversite ve endüstride çalışan araştırmacıları buluşturarak çalışmalarını sunmalarına ve bilgi alışverişinde bulunmalarına ortam yaratma temel amacını sürdürmeye devam etmektedir"

Kitapta, etkinlik düzenleme, yürütme, teknik ve yerel kurul ile hakem listesi, etkinlik programı, davetli konuşmacı ve oturum başkanları listelerine de yer veriliyor.

Toplam 183 sayfadan oluşan kitap, EMO Bursa Şubesi'nden edinebilir.

ELECO® 2022

**ELEKTRİK - ELEKTRONİK - BİYOMEDİKAL
MÜHENDİSLİĞİ KONFERANSI**

24 - 26 Kasım 2022

**TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
BURSA ŞUBESİ**

**BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ
ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
BÖLÜMÜ**

**İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
ELEKTRİK - ELEKTRONİK FAKÜLTESİ**

ELEKTRİK-ELEKTRONİK BİYOMEDİKAL KONTROL MÜHENDİSLİĞİ 2023 YILI ÜCRET TANIMLARI

Hazırlayan: EMO

Yayımlayan: EMO

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Yönetim Kurulu tarafından; elektrik, elektronik, biyomedikal ve kontrol mühendisliği hizmetlerinde 2023 yılının ilk 6 ayı için belirlenen ücret tanımları e-kitap olarak yayımlandı.

"Elektrik, Elektronik, Biyomedikal Kontrol Mühendisliği Hizmetleri 2023 Yılı Ücret Tanımları" başlığı altında yayımlanan kitapta; yönetmelikler, sözleşmeler, test, ölçüm, muayene raporları, ücretlerin uygulama esasları, yapı

sınıfları ve bölgesel azaltma katsayıları ve 1 Ocak-30 Haziran 2023 dönemini kapsayacak şekilde ücret tanımlarına yer veriliyor.

Toplam 205 sayfadan oluşan kitabın ilk bölümünde, EMO mesleki alanına dahil mühendislik faaliyetlerine ilişkin yönetmelikler sunuluyor. İkinci bölümde "Sözleşmeler", üçüncü bölümde "Test, Ölçüm, Muayene Raporları" aktarılıyor.

Kitabın dördüncü bölümünde, "Ücretlerin Uygulama Esasları", beşinci bölümde "Yapı Sınıfları" altıncı bölümde ise "Bölgesel Azaltma Katsayıları" paylaşılıyor.

2023 Yılı Ücret Tanımları başlıklı yedinci bölümde ise ücret bedelleri çizelgelerle aktarılıyor. Bu bölümde; "Yapı İçi Elektrik Tesisatı Mühendislik Hizmetleri Ücretleri Proje İhale Dosyası (PİD) Bedeller; Yapı İçi Elektrik Tesisatı Mühendislik Hizmet Ücretleri Teknik Uygulama Sorumluluğu (Fenni Mesuliyet) (TUS) Bedelleri; Ayrı Çizilen Kuvvetli Akım Projeleri ve Diğer Hizmetler; 36 KV Enerji Nakil Hatları (ENH) ve Trafo Merkezleri (TM) Projeleri ve Diğer Hizmetler (İşletme Sorumluluğu-Bakım-Danışmanlık Hizmetleri); Yerleşim Alanları AG Dağıtım ve Aydınlatma Projeleri ve Diğer Hizmetler; Test ve Ölçüm Hizmetleri; Elektrik Dağıtım Kuruluşları Tarafından Yapıtılan Proje ve Diğer Hizmetler; Elektrik İletim Kuruluşu ve Üretim Şirketleri Tarafından Yapıtılan ENH ve TM Etüt ve Projeleri; Elektrik Enerji Üretim Santralleri Elektrik Projeleri; Ayrı Yapılan Zayıf Akım Projeleri ve Diğer Hizmetler; AG Generator Uygulama Projeleri; Diğer Proje ve Hizmetler" başlıkları altında bedeller yer alıyor.

Elektrik, Elektronik, Biyomedikal Kontrol Mühendisliği Hizmetleri 2023 Yılı Ücret Tanımları Kitabı'na <https://kitap.emo.org.tr> adresinden ulaşabilirsiniz

[/kitap.emo.org.tr](https://kitap.emo.org.tr)

2021 YILI ELEKTRİK ENERJİSİ GÖRÜNÜMÜ RAPORU

Hazırlayan: EMO

Yayımlayan: EMO

ISBN: 978-605-01-1555-0

Yayın No: GN/2022/754

Yayın Yeri: Ankara

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Enerji Daimi Komisyonu tarafından hazırlanan "2021 Yılı Elektrik Enerjisi Görünümü Raporu" e-kitap olarak yayımlandı. Ülkemizde 2021 yılsonu itibarıyla elektrik enerjisi sisteminin durumunu verilerle ortaya koyan raporda, Türkiye'de elektrik enerjisinin tarihi, üretim kaynakları, üretim, iletim, dışalım, dışsatım ve dağıtım sistemlerinin gelişimi, son durumu, sorunları, darboğazları ve çözümleri aktarılıyor.

EMO 48. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş, raporun sunuş yazısında, ülkemizin büyük bir yol ayrımında olduğunu vurguluyor. Yıllarca yanlış ve yıkıcı politikalarla yönetilemez hale getirilmiş, fosil yakıtlara dayalı, kirli, dışa bağımlı ve özel sektörün kar hirsına terk edilmiş olan enerji alanının, kamucu bir çıkışın satır başları netleştirilmeye çalışılırken yeniden yapılandırılması gereken alanların başında geldiğini belirtiyor.

Enerji fiyatlarının tüm toplum için sürdürülemez oranda arttığını, enerji yoksulluğu ve yoksunluğunun öncelikli gündem olduğunu kaydeden Ulutaş, toplumsal yarar esaslarını temel alan demokratik bir planlama ve toplumsal kalkınma perspektifi ile kamucu bir programın uygulanması gerektiğini anlatıyor. Ulutaş, önerilerini şöyle paylaşıyor:

"Tüm özelleştirmeler durdurulmalı, kamunun bu alana yatırım yapmasını engelleyen yasal veya fiili engeller ortadan kaldırılmalı, gerek elektrik gerekse petrol ve doğalgaz alanlarında dikey entegre bir kamu tekeli

tekrar kurularak, kamu mülkiyetindeki bu kuruluşların çalışanlarının yönetim ve denetimde söz ve karar sahibi olduğu, liyakati esas alan nitelikli yönetimlere sahip olmaları sağlanmalıdır. Aynı şekilde enerjinin bir insan hakkı olduğu gereğiyle tüm hanelere yaşamsal ihtiyaçlarını karşılayacak kadar su, elektrik, doğalgaz ücretsiz temin edilmelidir."

Ulutaş, emekten ve halktan yana bir enerji dönüşüm planının en önemli ayaklarından birinin elektrik üretiminde fosil yakıtların payının düşürülmesi, yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının payının ciddi oranda artırılması olduğunu da vurguluyor.

Toplam 11 bölümden oluşan raporun birinci bölümünü giriş yazısı oluşturuyor. Ülkemizde enerji sektörü ve özellikle elektrik enerjisinin ekonomik, siyasi ve sosyal yaşamdaki önemine uygun olarak sürekli gündemde kaldığı ve kalmaya devam ettiğine işaret edilen giriş yazısında, birincil enerji kaynaklarında seçtiği politikalardan dolayı büyük oranda dışa bağımlı olan Türkiye'nin, enerjinin sürekli, kaliteli ve fiyat olarak kolaylıkla ulaşılabilir olmasını gerçekleştiremediği kaydediliyor. En doğal insan hakkı olarak elektrik enerjisinin kolay ulaşılabilir ve kamu hizmeti niteliği kapsamında olması ve asıl amacı kar etmek olan her türlü ticari alanın dışına çıkartılması gerektiği vurgulanıyor.

2021 Yılı Elektrik Enerjisi Görünümü Raporu'nda Türkiye'de elektrik enerjisinin kısaca tarihi ve ardından da üretim kaynakları, üretim, iletim, dışalım, dışsatım ve dağıtım sistemlerinin gelişimi, son durumu, sorunları, darboğazları ve çözüm önerileri paylaşıyor. Elektrik enerjisindeki gelişmeler özellikle bir önceki yıl veya 2019 yılı değerleri ile karşılaştırmalı olarak inceleniyor.

Toplam 92 sayfadan oluşan "2021 Yılı Elektrik Enerjisi Görünümü Raporu"na <https://kitap.emo.org.tr> adresinden ulaşabilirsiniz.